

خلاصه گزارش تحقیق تهاجم فرهنگی غرب و راههای مقابله با آن

محمد مقدم (۱)

این پژوهش پیرو فرمایشات مقام معظم رهبری در جمع بسیجیان پیرامون تهاجم فرهنگی و تصویب و پیشنهاد کمیته دفاع از ارزشهای انقلاب اسلامی به ریاست سردار نجات و با حمایت همه جانبه فرماندهی محترم کل سپاه سرلشکر پاسدار محسن رضائی - تعریف و به اجرا گذاشته شد. این تحقیق بعنوان مرحله اول در صدد کشف مفاسد اجتماعی است و با اجرای مرحله دوم یعنی فعالیتهای فرهنگی انجام شده در کشور به مرحله نهائی یعنی تجزیه و تحلیل و نتیجه گیری (در مرحله سوم) خواهیم رسید.

با این وجود در این تحقیق سعی شد تا پیشنهاداتی نیز برای بحریان فریضه امر به معروف و نهی از منکر ارائه گردد. لذا تمام مسؤولین احیاء امر به معروف و نهی از منکر و بحریان و آمرین به معروف و ناهین بسیجی را به مطالعه عمیق و بهره‌برداری از یافته‌های پژوهش حاضر دعوت می‌نماید. نسخه‌های کامل این تحقیق موجود است و فرماندهان محترم مناطق و ... می‌توانند به دفاتر مطالعات مناطق مراجعه و به طور کامل تر از این تحقیق بهره‌برداری نمایند.

چکیده تحقیق

پژوهش حاضر به منظور شناخت ویژگیهای تهاجم فرهنگی غرب و راههای مقابله با آن انجام یافت. یعنی هدف تحقیق، بررسی ابعاد سیاسی، تاریخی، جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، آیات و روایات و حقوقی تهاجم فرهنگی غرب بوده است بدین منظور مصادیق بارز تهاجم فرهنگی در نظر گرفته شد. این مصادیق عبارت بودند از ایجاد مزاحمت، عمل منافی عفت، رابطه نامشروع، عمل قبیح زنا، عمل شنیع لواط، قصد تجاوز، شرب خمر، بدحجابی، عدم رعایت شئون اسلامی، شرکت در مجالس جشن و پارقی، راه اندازی باند و خانه فساد، برپایی قمار و قمارخانه، اغفال و فرار از خانه، خرید و فروش مشروبات الکلی، تهیه و توزیع نوار ویدئو و مبتذل، تهیه و توزیع نوار کاست مبتذل، تهیه و توزیع عکس، مجله و کتاب مبتذل.

تحقیق از نوع کاربردی بوده که مباحث بنیادی و نظری را نیز دنبال نموده است ابزار تحقیق، مشاهده، مصاحبه، بررسی اسنادی - کتابخانه‌ای و پرسشنامه خودسنجی بوده است که توسط تیم تحقیق و کارشناسان مربوط تهیه شد. پرسشنامه در دو بخش تهیه شد. اول، نظر سنجی از مسئولین ادارات و کارخانجات، مدارس، مسئولین اماکن عمومی و صنوف پیرامون تهاجم فرهنگی بود؛ بخش بعدی شامل نظر سنجی از متهمان به اعمال خلاف فوق الذکر بود که این افراد بنا به اتهام مربوط دستگیر شده بودند. متهمان بدون قید اسم و مشخصات به سؤالات پرسشنامه جواب می‌دادند.

پس از انجام مطالعات مقدماتی و تهیه پیشینه تحقیق، کار اصلی که اجرای پرسشنامه‌ها بود در نیمه دوم سال ۱۳۷۲ انجام یافت. نهایتاً تعداد ۹۳۵ فرم نظر سنجی مربوط به کارخانجات و ادارات، تعداد ۴۲۹ فرم نظر سنجی مربوط به اصناف، تعداد ۲۶۷ فرم نظر سنجی مربوط به اماکن عمومی، تعداد ۱۱۴۶ فرم نظر سنجی مربوط به

مدارس و تعداد ۳۹۱۵ پرسشنامه مربوط به متهمان تکمیل شد. براساس مطالعات و بررسی‌های مقدماتی انجام شده در پیشینه تحقیق و نظر محققان، کارشناسان و دست‌اندرکاران، برای این تحقیق تعداد ۲۲ فرضیه پژوهشی و ۱۹ سؤال پژوهشی در نظر گرفته شد به این فرضها و سئوالات در حین اعلام خلاصه نتایج اشاره می‌شود.

پرسشنامه‌ها و فرمهای نظرسنجی پس از جمع‌آوری توسط تیم مربوطه کدگذاری شد و نهایتاً داده‌های پژوهش به وسیله نرم افزار آماری مربوط به علوم انسانی «Spss» تحلیل شد. آزمونهای آماری انجام شده شامل بررسی فراوانی، درصد و آزمون خی‌دو «کای اسکوئر» بود.

نتایج تحقیق نشان داد که:

رابطه خودباختگی فرد نسبت به فرهنگ بیگانه و پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی فرد رابطه معنی‌دار وجود دارد. و افراد پذیرنده فرهنگ غربی بیشتر، کسانی هستند که پیشرفت کشورهای بیگانه را بیش از حد واقعی دانسته و آن را می‌پذیرند. ارتباط با بیگانگان و پذیرش تهاجم فرهنگی تأیید شده است. داده‌های تحقیق حاکی است که ارتباط با بیگانگان چه به شکل مسافرت به کشورهای بیگانه و چه در معرض تبلیغات این کشورها قرار داشتن بر پذیرش تهاجم فرهنگی توسط این افراد تأثیر مثبت دارد. یعنی نشان می‌دهد که این افراد، فرهنگ بیگانه را راحت‌تر و بیشتر می‌پذیرند.

این نکته در نتایج تحقیق حاضر به دست آمده است که بین اختلاف والدین با یکدیگر و پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی فرزندان آنها رابطه وجود دارد. در راستای این یافته، نتیجه دیگری که از تحقیق حاصل شده نشان می‌دهد که بین دور بودن والدین یا سرپرست خانواده فرد و پذیرش تهاجم فرهنگی رابطه وجود دارد. عدم وجود

ضوابط و مقررات مناسب در خانواده موجب گرایش کودکان و نوجوانان به پذیرش تهاجم فرهنگی می‌شود. از دیگر نتایج این که بین نقصهای جسمانی فرد و پذیرش تهاجم فرهنگی رابطه وجود دارد. رابطه سن و پذیرش تهاجم فرهنگی نیز از جمله نتایج تحقیق است که به اثبات رسیده است. تهاجم فرهنگی به فقدان اجرای قانون مناسب ارتباط ندارد.

یافته‌های تحقیق مبنی بر آن است که بین عدم وجود راههای شرعی مناسب برای رفع ارضاء جنسی و پذیرش تهاجم فرهنگی رابطه وجود دارد. میزان تحصیلات فرد یک عامل در پذیرش تهاجم فرهنگی است، نتیجه نشان می‌دهد که تهاجم فرهنگی با میزان تحصیلات افراد رابطه دارد، یعنی، هر چه افراد تحصیل کرده‌تر باشند کمتر دنبال مسایل انحرافی می‌روند. البته این نکته را بر ضعف قوای فکری و عقلی این افراد نیز نسبت داده‌اند.

یافته‌های اکتساب شده از تحقیق حاکی از آن است که بین نوع ساخت خانواده فرد که خانواده گسسته و از هم پاشیده باشد و پذیرش تهاجم فرهنگی رابطه وجود دارد. وجود تبعیض در بین افراد خانواده موجب پذیرش تهاجم فرهنگی توسط آن عده می‌شود که کم انگاری شده‌اند یا تحقیری بر آنها روا شده است.

تحقیق نشان داد که کم شدن میزان تبلیغات اسلامی در جامعه موجب پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی این افراد می‌شود. همینطور این نکته اثبات شد که عدم مشارکت عمومی و اجتماعی توسط افراد موجب پذیرش تهاجم فرهنگی می‌شود. یعنی کودکانی که از خانواده‌های دارای والدین منحرف هستند بیشتر آماده پذیرش تهاجم فرهنگی می‌باشند.

نتیجه تحقیق حاوی این یافته بوده است که عدم پذیرش فرد از سوی اجتماع، زمینه‌ساز پذیرش تهاجم فرهنگی است. خود پنداری فرد یا تصور ذهنی فرد از خودش

نیز زمینه ساز تهاجم فرهنگی غرب است.

نتایج حاکی است که بین رفتار پرخاشگرانه و سلطه جویانه والدین و پذیرش تهاجم فرهنگی توسط کودکان رابطه معنی دار و مثبت وجود دارد. اما رابطه بین توقعات زیاد و غیر معقول از کودکان و پذیرش تهاجم فرهنگی در نتایج تحقیق تأیید نگردیده است. این نتایج، مربوط به بررسی فرضیه‌های تحقیق بوده است اما در تحقیق حاضر سئوالاتی نیز مطرح بوده که با بررسی نتایج تحقیق فقط با ذکر موارد تأیید شده و نشده این سئوالات اشاره می‌شود.

تهاجم فرهنگی با امکانات لازم برای گذراندن اوقات فراغت رابطه دارد.

نتیجه تحقیق نشان داد که منزوی شدن نیروهای حزب اللهی موجب تهاجم فرهنگی در جامعه می‌شود یا به عبارت دیگر با کنار رفتن این نیروها زمینه و محیط آماده پذیرش تهاجم فرهنگی می‌شود.

بی توجهی نسبت به ارزشهای اسلامی حاکم بر جامعه زمینه ساز تهاجم فرهنگی است.

عمل به فرائض دینی و مراسم مذهبی و یا ترویج این فرائض، بازدارنده تهاجم فرهنگی غرب است. کم رنگ شدن انگیزه‌های ایثارگرانه و همدردی اجتماعی، زمینه ساز پذیرش تهاجم فرهنگی می‌گردد. عدم حساسیت جامعه انقلابی نسبت به مسایل سیاسی و انقلابی زمینه ساز تهاجم فرهنگی غرب بوده است. تشتت در عملکرد و عدم وجود قانون یکسان زمینه بروز تهاجم فرهنگی را فراهم می‌نماید.

شایعه و شایعه پراکنی، مهیا کننده جو برای پذیرش تهاجم فرهنگی شناخته شده و معرفی شده است. مسافرت‌های بی رویه مسئولان مملکتی به خارج از کشور و پذیرش الگوهای بیگانه توسط این افراد، زمینه را برای پذیرش تهاجم فرهنگی فراهم می‌نماید. مهاجرت بی رویه از شهر به روستا نیز زمینه ساز تهاجم فرهنگی است.

تبلیغ و ترویج ورود تکنولوژی صنعتی غرب زمینه را برای پذیرش تهاجم فرهنگی فراهم می‌نماید. بررسی سئوالات براساس نتایج حاصل از نظر سنجی در مدارس، ادارات، کارخانجات، اصناف و اماکن عمومی انجام گرفته است.

دیدگاههای تهاجم فرهنگی

مقدمه:

یکی از موضوعات بسیار مهم در حیات فرهنگی ملت‌های جهان و بویژه جهان اسلام تهاجم فرهنگی است که با پیشرفتهای تکنولوژیکی و عصر ارتباطات اهمیت بیشتری پیدا کرده است بگونه‌ای که کشورهای مسلمان، کانونهای عمده اعمال تهاجم و اصلی‌ترین قربانیان محسوب می‌گردند.

انقلاب اسلامی ایران که به خاطر تضاد ایدئولوژیک با فرهنگ غرب از اوان پیروزی در معرض تهاجم قرار گرفته بود به مقابله برخاست و چون در دهه اول انقلاب تهاجم نظامی، سیاسی و اقتصادی قویتر از تهاجم فرهنگی بود و بعلت ناکامی از شیوه‌های نامبرده، دست به تجاوز فرهنگی و تبلیغاتی زده است. لذا مقام معظم رهبری حضرت آیه... خامنه‌ای با درایت خاص اهمیت، این تهدید و تجاوز را مورد تأکید فراوان قرار داد و فرمودند: با نمایش اراده سیاسی، عزم ملی و حفظ هویت فرهنگی می‌توان با آن به مقابله پرداخت.

خلاصه اینکه مطالعات تنوریکی و نظریه‌های دانشمندان بخصوص جامعه‌شناسان و روانشناسان نشان داده است که تهاجم فرهنگی در تمامی زمینه‌ها و محورها وجود دارد و این تهاجم کم و بیش در تمامی کشورها بخصوص کشورهای جهان سوم و جهان اسلام وجود دارد و این مشکل فقط به جامعه امروزی اختصاص ندارد بلکه در طول تاریخ زندگانی بشر بشکلهای مختلف وجود داشته است اما بدلائل مختلف تهاجم فرهنگی

علاوه بر اینکه شکلها و شیوه‌های جدیدی را بخود گرفته بلکه رشد فزاینده‌ای را در پیش گرفته است.

روش پژوهش

الف - آزمودنیها:

آزمودنیهای تحقیق شامل موارد ذیل می‌باشد.

۱- کارخانجات و ادارات: مراکزی نظیر کارخانه، گمرک، مراجع قضایی، مراکز درمانی و ... که حدود ۹۰۰ مرکز را در بر می‌گیرد.

۲- اصناف: شامل مسافرخانه، خیاطی، سالن آرایش زنانه، لوازم آرایش و بهداشتی، چاپخانه، عکاسی، آژانس تاکسی، نمایشگاه اتومبیل، تالار پذیرایی، تولیدی و ... می‌باشد.

۳- اماکن عمومی: نظیر سینما و تئاتر، ورزشگاه، ترمینال، فرودگاه، پارک، میدان و خیابان و ...

۴- مدارس: مدارس نمونه از سطوح مختلف تحصیلی و آموزشی از قبیل دبستان، راهنمایی، دبیرستان و هنرستان انتخاب شده‌اند.

۵ و ۶- متهان: از بین کلیه متهان و بجرمان در سراسر کشور، ۳۹۲۰ مورد انتخاب گردید که به محض دستگیری و ... مورد پژوهش قرار می‌گرفتند.

ب - نمونه گیری:

نمونه گیری در خصوص نظر سنجی از ادارات و کارخانجات، اصناف، اماکن عمومی

و مدارس به شیوه نمونه برداری تصادفی ساده^(۱) انجام گرفت که تقریباً ۱۰٪ از جامعه مورد مطالعه انتخاب گردید.

ج - ابزار پژوهش:

وسیله اصلی پژوهش پرسشنامه بوده است که در پنج بخش تحقیق، پرسشنامه‌های جداگانه طراحی شد که حاوی سؤالات باز و بدون پاسخ و نیز سؤالات بسته بوده است. بخش پایانی یا اعتبار^(۲) پرسشنامه‌ها ممکن نبود زیرا گروہهای هم‌تراز در بخشهای مختلف صنوف، ادارات و کارخانجات، مدارس، اماکن، متهان امکان پذیر نبوده است.

ه - شیوه تجزیه و تحلیل:

نمره گذاری و کد گذاری، براساس جدول کد صورت گرفت و سپس هر پرسشنامه بوسیله افراد آموزش دیده به خزانه کامپیوتر وارد شده و نهایتاً از راه نرم افزاری آماری مربوط به علوم انسانی SPSS، داده‌ها مورد تحلیل قرار گرفتند که از راه محاسبه و از فرمول X^2 تفاوت بین گروہهای مختلف محاسبه و مورد بررسی قرار گرفت.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

نتایج نظرسنجی از مدارس:

انجام کار میدانی از طریق نظرسنجی در میان چهارگروه یعنی اقشار چهارگانه مدارس، اصناف، ادارات و کارخانجات و اماکن عمومی صورت گرفته است که بدلیل حجم بالای اطلاعات و نوع سؤالات هر کدام بطور جداگانه مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این مختصر سعی شده است از جداول مهم و عمده استفاده گردد.

۱- نظر سنجی تهاجم فرهنگی در مدارس:

نظرسنجی مدارس از یک بخش سوالات بسته در رابطه با مسئول مدرسه یا پاسخ دهنده (آزمودنی) و در بخش سؤالات باز و بسته رابطه با مشکلات موجود، علل این مشکلات و راههای مقابله با آنها تشکیل شده است و جمعاً ۱۶ سؤال طراحی و به آزمون گذاشته شد.

جدول شماره (۱) - مشخصات پاسخگویان در مورد تهاجم فرهنگی موجود در مدارس

بی جواب		هرستان		دیرستان		راهنایی		دستان		سطوح تحصیلی						
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F							
۸/۴	۹۸	۶/۸	۸۰	۳۴/۷	۳۰۲	۲۸/۳	۵۶۲	۰/۱۸	۲۱							
مسئولیتها و مشاغل																
معلم و دانش آموز		رئیس اداره		مدیر و ناظم		انجمن اولیاء		امور تربیتی		بیج و انجمن اسلامی		دادستان		ائمه جمعه و جماعات		
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۵/۹	۶۸	۷/۹	۲۲	۳۳/۳	۵۱۶	۲/۵	۵۲	۲۳/۴	۲۸۲	۸/۵	۹۹	۰/۹	۱۱	۰/۷	۸	

ی. جواب		دانشجو		فوق لیسانس و بالاتر		لیسانس		فوق دیپلم		دیپلم		سیکارد متوسط		ابتدائی		سواد
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۷۳	۸۶	۷۸	۲۱	۰/۲	۲	۱۱/۵	۱۲/۲	۳	۸۷	۱۲/۷	۱۶۰	۵/۱	۵۹	۰/۲	۲	
بی جواب		۴۶ به بالا		بین ۲۶ - ۴۵		زیر ۲۵ سال		سن								
P	F	P	F	P	F	P	F									
۱/۷	۱۱۳	۶/۱	۷۱	۷۲/۲	۸۲۰	۱۲	۱۴۰									

(N=۱۱۶۴)

همانگونه که جداول فوق نشان می دهد آزمونها بیشتر در سطوح راهنمایی و سپس دبیرستان از جهت پراکندگی را تشکیل داده اند که جمعاً ۸۸٪ درصد را به خود اختصاص داده است و از میان مسؤولیتها و مشاغل مدیر و ناظم در درجه اول با ۴۴/۳ درصد و امور تربیتی با ۲۴/۴ درصد در ردیف دوم قرار دارند. همچنین افراد مورد مطالعه قرار گرفته بیشتر فوق دیپلم و لیسانس را ۷۱/۵ درصد شامل می گردد و از نظر سنی افراد بین ۲۶ - ۴۶ سال داشتند که بالغ بر ۷۲ درصد می باشد.

جدول شماره (۲) - میزان فراوانی مشکلات موجود تهاجم فرهنگی در مدارس

بی جواب		هیچ		متوسط		زیاد		میزان مشکل	نوع مشکل
P	F	P	F	P	F	P	F		
۱۴/۶	۱۷۰	۲۲/۷	۲۷۶	۴۲/۴	۴۹۳	۱۹/۳	۲۲۵	۱- فقدان انگیزه علم جوی و پیشرفت تحصیل	
۱۲/۵	۱۴۶	۴۲	۵۰۱	۳۷/۴	۳۳۵	۷	۸۲	۲- بی تفاوتی نسبت به ارزشهای مذهبی و انقلاب اسلامی	
۱۳/۷	۱۵۹	۲۸/۷	۳۵۰	۴۰/۹	۴۷۶	۶/۸	۷۹	۳- عدم پایبندی به قوانین و مقررات	
۱۸/۸	۲۱۹	۳۹/۹	۵۸۱	۲۴/۵	۲۸۵	۶/۸	۷۹	۴- نامه پراکنی بین پسر و دختر	
۱۶/۳	۱۹۰	۵۰	۵۸۲	۲۷/۱	۳۱۶	۶/۵	۷۶	۵- خودباختگی نسبت به فرهنگ غرب	

جدول شماره (۳) - فراوانی علت مشکلات تهاجم فرهنگی در مدارس

بی جواب		دخالت ندارد		دخالت دارد		میزان دخالت	علت مشکلات
P	F	P	F	P	F		
۱۸/۵	۹۹	۲/۹	۳۴	۸۸/۶	۱۰۳۱	۱	۱- ریلین و همسالان ناچور
۸/۹	۱۰۴	۲/۷	۳۱	۸۸/۳	۱۰۲۹	۲	۲- عدم تربیت صحیح افراد توسط خانواده
۵/۱	۵۹	۶/۵	۷۶	۸۸/۳	۱۰۲۹	۳	۳- عدم کنترل مراکز مروج تهاجم فرهنگی
۴/۴	۵۱	۷/۵	۸۷	۸۸/۱	۱۰۲۶	۴	۴- فشار و استرس روانی بر اثر مشکلات زندگی
۱۰/۲	۱۱۹	۴/۹	۵۷	۸۴/۹	۹۸۸	۵	۵- عدم وجود تفریحات سالم به اندازه کافی

جدول شماره (۴) - فراوانی میزان تغییرات تهاجم فرهنگی در مدارس

بی جواب		کاهش یافته		تغییر نکرده		افزایش یافته		میزان تغییرات مشکل نسبت به سالهای ۶۲-۶۷ نوع مشکل
P	F	P	F	P	F	P	F	
۲۶/۷	۲۲۷	۱۷/۸	۱۷۲	۲۲/۱	۲۸۰	۲۲/۲	۲۸۲	۱ - عدم پابندی به قوانین و مقررات
۲۰/۳	۲۶۸	۱۳/۱	۱۸۲	۲۲/۵	۲۷۲	۲۲	۲۶۸	۲ - ترویج روحیه پرخاشگری و شرارت
۳۷/۱	۲۲۲	۲۱	۲۳۵	۱۷/۶	۲۲۸	۲۲/۳	۲۵۹	۳ - بی تفاوتی نسبت به ارزشهای مذهبی و ...
۳۲/۹	۵۱۱	۱۳/۷	۱۷۱	۲۰/۱	۲۳۴	۲۱/۲	۲۳۸	۴ - پوشش زنده دانش آموزان
۳۸/۷	۲۵۱	۲۲/۴	۲۶۱	۱۸	۲۱۱	۲۰/۸	۲۲۲	۵ - فقدان انگیزه علم جوی و پیشرفت تحصیلی

لازم به یادآوری است مقدار گویه‌های فوق به ترتیب ۴۴،۳۴ و ۳۴ عدد بوده است که به منظور اختصار فقط ۵ تا از آنها که بیشترین فراوانی را داشتند آمده است. همچنین از جدول «۴» بر می آید که میزان مشکل نسبت به سالهای ۶۷ - ۶۴ افزایش محسوسی نداشته است.

۲- نظر سنجی تهاجم فرهنگی در اصفاف:

داده‌های لازم از طریق پرسشنامه بدست آمده است که پرسشنامه‌ای با ۱۷ سوال باز و بسته تشکیل شده است که در میان اصناف مختلف به آزمون گذاشته شد.

جدول شماره (۵) - مشخصات پاسخگویان در مورد تهاجم فرهنگی در اصفاف

مسئولیتها ومشاغل		انتهجمنه وجماعات		دادستان		بببب و انجمن اسلامی		شورای اصناف		اماکن ناچا		رئیس ومدبیر		بی جواب	
		P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F
۷	۱/۶	۲	۰/۵	۸	۱/۸	۲	۰/۵	۲۱	۶/۹	۲۲۲	۵۶/۲	۱۲۹	۳۲		

نوع صنف		مسافرخانه و تالار		خیاطی و عکاسی		آرایش و آموزشگاه زنانه		خواربار فروشی		چاپخانه		آژانس و نمایشگاه اتومبیل		تولیدی کنش و پوشاک		سایر اصناف	
		P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F
۳۲	۷/۵	۵۰	۱۱/۷	۸۵	۱۱/۹	۲۸	۶/۵	۵۵	۱۳/۸	۷۳	۱۷	۲۱	۶/۹	۷۶	۱۷/۸		

تحصیلات		یسواد و ابتدائی		سبکلر متوسطه		دیلم		فوق دیلم		لیسانس		فوق لیسانس و بالاتر		دانشجو		بی جواب	
		P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F
۱۲۷	۲۶/۶	۱۰۸	۲۵/۲	۱۲۹	۳۰/۱	۲۸	۶/۵	۴	۰/۹	۵	۱/۲	۳	۰/۷	۲۵	۵/۸		

سن	زیر ۲۵ سال		بین ۲۶-۴۵		۴۶ به بالا		بی جواب	
	P	F	P	F	P	F	P	F
	۲۶	۶/۱	۲۸۱	۶۵/۵	۹۸	۲۲/۸	۲۴	۵/۶

(N=۴۲۹)

جدول فوق نشان می دهد که در بین مشاغل رؤسا و مدیران با ۵۶/۴ درصد

بیشتر مورد آزمون قرار گرفتند و در میان اصناف آرایش زنانه، لوازم بهداشتی و آموزشگاههای هنری بیشترین درصد را بخود اختصاص داده است ۱۹/۹ و از بین تحصیلات دیپلم مقام اول ۳۰/۱ درصد بیسواد و ابتدایی با اختلافی اندک مقام دوم را کسب نموده است و سن افراد بین ۴۵ - ۲۶ بالغ بر ۶۵ درصد بوده است.

جدول شماره (۶) میزان فراوانی مشکلات موجود تهاجم فرهنگی در اصناف، علت و میزان دخالت مشکلات نسبت به سالهای ۶۷ - ۶۴ در زیر آمده است.

بی جواب		هیچ		متوسط		زیاد		میزان مشکل	نوع مشکل
۱/۸۴	۷۹	۶۰/۳	۲۵۹	۱۲/۶	۵۴	۸/۶	۳۷	۱- عدم پابندی به قوانین و مقررات	
۱/۸۶	۸۰	۶۰/۸	۲۶۱	۱۱/۹	۵۱	۸/۶	۳۷	۲- بی تفاوتی نسبت به ارزشهای مذهبی و ...	
۲۲/۳	۹۶	۶۵/۷	۲۸۶	۴/۹	۲۱	۷	۳۰	۳- استفاده غلطی از نوارهای کاست مبتذل	
۲۱/۲	۹۱	۶۹/۹	۳۰۰	۴	۱۷	۴/۹	۲۱	۴- مبادله فیلم ویدئویی مبتذل	
۲۱/۹	۹۴	۶۸/۸	۲۹۵	۴/۷	۲۰	۴/۷	۲۰	۵- مبادله نوار کاست مبتذل	

جدول شماره (۷) فراوانی مشکلات تهاجم فرهنگی در اصناف

بی جواب		دخالت ندارد		دخالت دارد		میزان دخالت	علت مشکل
		P	F	P	F		
۹/۶	۴۱	۵۰/۶	۲۱۷	۳۹/۹	۱۷۱		۱- باز شدن فضای فرهنگی جامعه
۱۱/۴	۳۹	۵۵/۷	۲۳۹	۳۲/۹	۱۴۱		۲- اقتضای سن الراد
۲/۲	۵۲	۶۰/۴	۲۵۹	۲۷/۵	۱۱۸		۳- داشتن رابطه با خارجیان
۱۳/۸	۵۹	۵۸/۷	۲۵۲	۳۷/۵	۱۱۸		۴- سیاستهای باز اقتصادی دولت
۹/۳	۴۰	۶۵/۳	۲۸۰	۲۵/۳	۱۰۹		۵- دست بندی تشوهای سیاسی بین نیروهای طرفدار انقلاب اسلامی

۳- نتایج نظرسنجی در ادارات و کارخانجات:

در این پژوهش نظرات مسئولان و کارکنان کارخانجات و ادارات در زمینه میزان تخلفات اخلاقی و اداری است که از طریق پرسشنامه‌ای حاوی ۱۷ سؤال باز و بسته مورد ارزیابی قرار گرفته است.

جدول شماره (۸) مشخصات پاسخگویان در مورد تهاجم فرهنگی در ادارات و کارخانجات

بی جواب		دانشجو		فوق لیسانس و بالاتر		لیسانس		فوق دیپلم		دیپلم		میکرد متوسطه		یسواد و ابتدای		تحصیلات
		P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۸/۲	۷۷	۲/۲	۲۰	۲/۸	۲۶	۱۷/۷	۱۶۲	۹/۸	۹۳	۳۷/۲	۲۲۰	۱۷/۸	۱۲۹	۹/۲	۸۷	
بی جواب		۴۶ به بالا				بین ۴۵-۲۶				زیر ۲۵ سال				سن		
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F			
۷/۷	۷۲	۱۱/۸	۱۰۴	۷۷/۳	۷۲۳	۳/۹	۲۶									

(N=۹۳۵)

از جدول فوق بر می آید که افراد مورد مطالعه در ادارات و کارخانجات بیشتر دیپلم بودند که ۳۴/۲ درصد و پس از آن لیسانس با ۱۴/۷ درصد در ردیف دوم قرار گرفته است و از لحاظ سنی بیشتر بین ۲۶-۴۵ سال داشتند که بالغ بر ۷۷ درصد را بخود اختصاص داده است.

جدول شماره (۹) - فراوانی میزان مشکلات تهاجم فرهنگی در ادارات و کارخانجات

بی جواب		هیچ		متوسط		زیاد		میزان مشکل	نوع مشکل
P	F	P	F	P	F	P	F		
۸/۶	۸۰	۶۷/۲	۶۲۸	۱۴/۵	۱۳۶	۹/۷	۹۱	۹۱	۱ - بی تفاوتی نسبت به ارزشهای مذهبی و ...
۳۱/۱	۲۹۱	۵۱/۶	۲۸۲	۸	۷۵	۹/۳	۸۷	۸۷	۲ - بارتی بازی (اصالح روابط بیجای ضوابط)
۳۱/۳	۲۹۳	۵۲/۸	۴۹۴	۶/۵	۶۱	۹/۳	۸۷	۸۷	۳ - چاپلوسی و تملق
۳۰/۸	۲۸۸	۵۰/۹	۴۷۶	۹/۳	۸۸	۸/۹	۸۳	۸۳	۴ - اعمال مدیریت سلیقه‌ای
۸/۹	۸۳	۶۷	۶۲۶	۱۵/۵	۱۴۵	۸/۷	۸۱	۸۱	۵ - عدم پایبندی به قوانین و مقررات محل کار

جدول شماره (۱۰) - فراوانی علت مشکلات تهاجم فرهنگی در ادارات و کارخانجات

بی جواب		دخالت ندارد		دخالت دارد		میزان دخالت	علت مشکل
P	F	P	F	P	F		
۱۲	۱۱۲	۴۴/۹	۴۱۰	۴۴/۱	۴۱۲	۴۱۲	۱ - باز شدن فضای فرهنگی جامعه
۹	۸۴	۵۱/۶	۴۸۲	۳۹/۵	۳۶۹	۳۶۹	۲ - داشتن رابطه با اتباع بیگانه
۹/۲	۸۶	۵۴/۳	۵۰۹	۳۶/۳	۳۴۰	۳۴۰	۳ - اقتضای من الراد
۹/۸	۹۲	۶۱/۷	۵۷۷	۲۸/۴	۲۶۶	۲۶۶	۴ - سیاستهای باز اقتصادی دولت
۹/۵	۸۹	۶۳/۲	۵۹۱	۲۷/۳	۲۵۵	۲۵۵	۵ - کمکهای اقتصادی سایر کشورهای ایران که منجر به ورود فرهنگ آن کشور می شود.

۴- نتایج نظر سنجی در اماکن عمومی:

اطلاعات مورد نظر از طریق پرسشنامه اکتساب شده است و با پرسشنامه حاوی سؤالات بسته و تعداد اندکی سؤال باز در اختیار پاسخ دهندگان قرار گرفت. جدول شماره (۱۱) - مشخصات پاسخگویان در مورد تهاجم فرهنگی موجود در اماکن عمومی

مسئولیتها	اتمه جمعه و جماعات		دادستان		بسج		اماکن ارشاد اسلامی		اماکن تاجا		مسؤل تربیت بدنی شهر		مسؤل پارک، معاز، داران دانش آموز		بی جواب
	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
ومشاغل	۷	۲/۶	۴	۷/۵	۷	۷/۵	۲	۷/۱	۱۵	۵/۶	۷	۲/۶	۸۲	۳۲/۵	۳۹

موقعیت مکانی	سینماوتتر		ورزشگاه		ترینال تومیل		ر. فرودگاه		پارک		جدان و خیابان		بی جواب
	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
	۲۵	۹/۲	۳۳	۱۷/۷	۲۵	۱۲/۷	۵	۱/۹	۳۳	۱۲	۲۷	۲۵/۱	۲۹

تحصیلات	ابتدائی		سیکل و متوسطه		دیپلم		فوق دیپلم		لیسانس		فوق لیسانس و بالاتر		دانشجو	بی جواب
	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F		
	۳۳	۱۲	۵۵	۲۰/۶	۹۷	۳۶/۲	۱۹	۷/۱	۲۱	۷/۹	۲	۰/۷	۱۲	۲/۵

سن	زیر ۲۵ سال		بین ۲۵ - ۴۵		۴۶ به بالا		بی جواب
	P	F	P	F	P	F	
	۲۳	۹	۱۷۸	۶۶/۷	۳۸	۱۸	۶/۲

(N=۲۶۷)

جدول فوق نشان می‌دهد که از لحاظ موقعیت مکانی بیشتر آزمودنیها مربوط به میدان و خیابان بوده که ۲۵/۱ درصد را بخود اختصاص داده است و از لحاظ مسئولیتها و مشاغل مسئولین سینما، پارک، ورزشگاه و ترمینال با ۳۴/۵ درصد بیشترین رقم و پس از آن مغازداران با ۱۴/۶ درصد در مقام دوم قرار گرفته است.

آزمودنیها از لحاظ تحصیلات دیپلم با ۳۶/۳ درصد در مقام اول و سیکل و متوسطه با ۲۰/۶ درصد در مقام بعدی قرار گرفتند و سن پاسخ‌دهندگان بین ۲۶ - ۴۵ سال که ۶۶/۷ درصد بوده است.

جدول شماره (۱۲) - فراوانی میزان مشکلات تهاجم فرهنگی در اماکن عمومی

بی‌جواب		هیچ		متوسط		زیاد		میزان مشکل	نوع مشکل
۱۳/۹	۳۷	۴۸/۳	۱۲۹	۹	۲۳	۲۸/۸	۷۷	۱ - مبادله نوار کاست مبتذل	
۱۵	۴۰	۵۱/۷	۱۳۸	۶	۱۶	۲۷/۳	۷۳	۲ - مبادله فیلم ویدئوی مبتذل	
۱۴/۲	۲۸	۴۴/۹	۱۲۰	۱۴/۲	۳۸	۲۶/۶	۷۱	۳ - پوشش زنده مراجعین	
۱۴/۶	۳۹	۴۶/۱	۱۲۳	۱۵	۴۰	۲۴/۳	۶۵	۴ - آرایش زنده مراجعین	
۱۳/۵	۳۶	۵۳/۶	۱۴۳	۸/۶	۲۳	۲۴/۳	۶۵	۵ - توزیع نوار کاست مبتذل	

جدول شماره (۱۳) فراوانی علت مشکلات تهاجم فرهنگی در اماکن عمومی

بی جواب		دخالت ندارد		دخالت دارد		میزان دخالت علت مشکل
		P	F	P	F	
۴/۹	۱۳	۳۳/۳	۸۹	۶۱/۸	۱۶۵	۱- رفیق و همسالان نابجور
۵/۶	۱۵	۳۳	۸۸	۶۱/۳	۱۶۴	۲- عملکرد نامناسب بعضی از مدیران مملکت
۵/۲	۱۳	۳۴/۵	۹۲	۶۰/۳	۱۶۱	۳- تبعیت از مد و انگری غرب
۵/۶	۱۵	۳۴/۵	۹۲	۵۹/۹	۱۶۰	۴- اعتیاد والدین یا سرپرست خانواده
۶/۴	۱۷	۳۳/۷	۹۰	۵۹/۹	۱۶۰	۵- رفاه طلبی و تجمل گرایی مدیران مملکت

۵- نظر سنجی از دیدگاه متهمان و متخلفان:

هدف پژوهش حاضر مطالعه عوامل مشکلات اجتماعی از دیدگاه متهمان و متخلفان است که توسط مراجع ذیصلاح فراخوانی یا دستگیر شده‌اند و از بین کلیه متهمان در سراسر کشور، ۳۹۲۰ مورد انتخاب شده که ۶ مورد آن ناقص بوده است.

جدول شماره (۱۴) - مشخصات پاسخگویان در مورد تهاجم فرهنگی از نظر متبهمان و متخلفان

متبهمان		متخلفان		مجموع		متاهل		وضعیت تاهل
P	F	P	F	P	F	P	F	
۱/۸	۷۳	۱/۷	۶۷	۶۱/۲	۲۳۹۸	۳۵/۳	۱۳۸۳	

۱ نفر		۲ نفر		۳ نفر		۴ نفر		۵ نفر		۶ و ۷ نفر		تعداد فرزندان
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۳۳۲	۸/۸	۲۰۲	۷/۸	۲۲۱	۶/۱	۱۶۶	۲/۲	۱۰۲	۲/۶	۲۶۵۷	۶/۸	

کمتر از ۱۰۰/۰۰۰		۱۰۰/۰۰۰ - ۲۰۰/۰۰۰		۲۰۰/۰۰۰ - ۴۰۰/۰۰۰		۴۰۰/۰۰۰ به بالا		ندارد		میزان درآمد (تومان)	
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F		
۱۰۲۵	۲۶/۳	۹۳۹	۲۲	۲۷۰	۶/۹	۹۲	۲/۳۵	۱۳۶۶	۲۵/۶		۲۷

ابتدائی و یسواد		راهنمای		دبیرستان دبیرمردی		دیپلم		فوق دیپلم		لیسانس و بالاتر		دانشجو		تحصیلات
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۱۵۵۲	۳۸/۶	۱۰/۲۱	۲۶/۶	۶۵۸	۱۶/۳	۶۶۳	۱۱/۵	۵۶	۱/۲	۶۲	۱/۵	۵۶	۱/۴	

آزموندی		پدر		مادر		همسر		ناپدری		نامادری		پدر بزرگ		نوع سرپرستی خانواده
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۱۳۳۲	۳۵/۲	۱۹۵۸	۵/۱۳	۱۶۲	۲/۳	۲۱۴	۵/۶	۱۸	-/۵	۲	-/۵	۲	-/۵	

(N=۳۹۱۴)

جدول فوق نشان می‌دهد که در میان متهمان و متخلفان از نظر تأهل افراد مجرد بیشتر به چشم می‌خورند که بالغ بر ۶۱ درصد را بخود اختصاص داده است و از نظر فرزندان بدلیل اینکه تعداد مجردین زیاد بوده، این رقم ۶۷/۸ درصد است به این ترتیب با جدول فوق مطابقت دارد و از نظر درآمد، بیشتر کسانی هستند که درآمد ندارند و بالغ بر ۳۵ درصد است که احتمال دارد دلیل آن مجرد بودن باشد و در ردیف بعدی کسانی هستند که کمترین حقوق را می‌گیرند (کمتر از ده هزار تومان) و از نظر تحصیلات بیسواد و ابتدایی در صدر جدول و پس از آن راهنمایی در ردیف بعدی قرار دارند. همچنین از نظر نوع سرپرستی خانواده بیشتر تحت سرپرستی پدر به سر می‌برند که باز ممکن است ناشی از مجرد بودن باشد.

جدول شماره (۱۵) - فراوانی نوع جرم آزمودنیها بر حسب جنس

جمع کل		زن		مرد		جنسیت / نوع جرم
P	F	P	F	P	F	
۱۵/۴	۶۰۳	۲/۵	۲۴	۱۹/۱	۵۷۹	۱ - ایجاد مزاحمت
۲۶/۸	۱۰۵۰	۵۶/۶	۵۰۳	۱۸/۱	۵۴۷	۲ - رابطه نامشروع
۱/۷	۳۲۲	۱/۴	۱۲	۱۰/۹	۳۱۰	۳ - شرب خمر
۶/۸	۲۶۷	۰/۸	۷	۸/۶	۲۶۰	۴ - تهیه و توزیع نوار ویدئو
۵/۲	۲۰۳	۰/۷	۶	۶/۵	۱۹۷	۵ - عمل شیخ فواط

جدول شماره (۱۶) - فراوانی علت ارتکاب جرم بر حسب جنس

جمع کل		زن		مرد		جنسیت علت ارتکاب جرم
P	F	P	F	P	F	
۸	۳۱۳	۵/۹	۵۲	۸/۶	۲۶۱	۱ - اشتباه فرد و نادانی
۴/۹	۳۳۸	۵/۵	۳۹	۶/۲	۱۸۹	۲ - تنوع طلبی و لذت جویی
۴/۹	۱۹۲	۵/۹	۵۲	۴/۶	۱۳۹	۳ - مشکل در ازدواج
۴/۷	۱۸۶	۲/۳	۲۹	۵/۲	۱۵۷	۴ - دوستان ناباب
۳/۸	۱۳۷	۴/۲	۳۷	۳/۶	۱۱۰	۵ - فقر مالی

جدول فوق نشان می‌دهد که رابطه نامشروع، بیشترین جرم در میان متهمین بوده که قریب به ۲۷ درصد را فرا گرفته است و ۱۵/۴ درصد از افراد به ایجاد مزاحمت پرداخته‌اند و در ردیف بعدی شرب خمر است که تفاوت فاحشی بین مردان و زنان وجود دارد و همین روال برای تهیه و توزیع نوار ویدئو صادق است و عمل شنیع لواط نیز به همین منوال است.

جدول شماره (۱۷) - فراوانی آزمودنیها براساس دور بودن از والدین

بی جواب		دور نبودن از والدین		دوری از پدر و مادر		دوری از مادر		دوری از پدر		دوری از والدین
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۳/۵	۱۷	۸۲/۷	۳۳۳	۲/۲	۸۸	۲/۱	۸۴	۸۲	۳۳۰	

جدول شماره (۱۸) - فراوانی آزمودنیها بر اساس وجود نظم و انضباط در خانواده آنان

بی جواب		هیچ		کم		متوسط		زیاد		خیلی زیاد		وجود نظم و انضباط خانواده
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۱/۶	۶۲	۳۲	۱۶۲	۶۹	۲۰	۳۷۶	۱۳۹۱	۳۱۸	۱۳۳۷	۱۸	۲۰۰	

جدول شماره (۱۹) - فراوانی میزان استفاده از الگوی خارجی و بیگانه

بی جواب		هیچ		کم		متوسط		زیاد		خیلی زیاد		میزان استفاده از الگوهای بیگانه
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۷۷	۶۲	۵۰/۲	۱۹۳	۲۰/۲	۷۸	۱۸۸	۳۲۲	۶/۲	۳۹	۲۷	۱۰۲	

جدول شماره (۲۰) - فراوانی میزان مشارکت آزمودنیها در فعالیتهای اجتماعی

بی جواب		اصلاً		گاهی		اغلب		میزان شرکت در فعالیتهای اجتماعی
P	F	P	F	P	F	P	F	
۲	۷۷	۳۸/۹	۱۵۲۴	۳۲/۴	۱۷۳۸	۱۴/۷	۵۷۶	

جدول شماره (۲۱) - فراوانی وضع محجاب (آزمودنیهای مؤنث)

بی جواب		لباس محلی		پیش از یکی از این وضعها		چادر بدون چادر، مقنعه		چادر بدون مقنعه		ماتر، روسری و شلوار		ماتر، روسری و شلوار		ماتر، روسری و شلوار		تحصیلات
P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	P	F	
۶۸	۶۰	۰/۱	۱	۱۲	۱۲	۳۷۲	۲۶۹	۱۷۵	۱۷۳	۱۷/۱	۹۹	۲۰/۴	۱۸۱	۱۷۴	۱۰۱	

جدول فوق نشان دهنده آن است که اکثریت افراد مورد مطالعه از والدین دور نبودند

و این رقم بسیار حائز اهمیت است. از نظر وجود نظم و انضباط در خانواده، پاسخ‌گویان معتقدند که در درجه اول اهمیت «در حد متوسط» بوده و با کمی اختلاف «زیاد» در ردیف دوم قرار دارد و جمعاً قریب ۷۰ درصد را به خود اختصاص داده است و میزان استفاده از الگوهای بیگانه بیشتر مربوط به کسانی است که معتقدند از الگوهای بیگانه استفاده نمی‌کنند و این رقم بالغ بر ۵۰ درصد می‌باشد و پس از آن به میزان «کم» قرار دارد. همچنین از نظر مشارکت در فعالیتهای اجتماعی گزینه متوسط «گاهی» در ردیف اول قرار دارد و از نظر حجاب بیشترین رقم مربوط به کسانی است که «چادر و مقنعه» دارند و پس از آن «مانتو و روسری و شلوار» در ردیف دوم قرار دارد.

بحث و بررسی نتایج:

فرضیه تحقیق با عنوان «بین خودباختگی فرد نسبت به فرهنگ بیگانه و پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی فرد تفاوت معنی دار وجود دارد» به اثبات رسیده است. این ارتباط در خصوص پذیرش پیشرفت کشورهای غربی در زمینه‌های علمی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی از نظر کسانی که مرتکب کارهای خلاف شده‌اند، تأیید شده است. این نتیجه با نظریه‌های سیاسی مربوط به خودباختگی فرهنگی در برابر فرهنگهای بیگانه همسویی دارد که افراد به دلیل ضعف علمی شخصی از یک سو و ضعف شخصیتی از سوی دیگر، ملاک و محور پیشرفت را کشورهای غربی و صنعتی می‌دانند. به عبارت دیگر خود و جامعه خود را قبول ندارند و مهم‌تر آن که هر پیشرفت یا حرکتی را بر مبنای معیارهای علمی و تکنولوژیکی غربی می‌سنجند. از دید روانشناسی تحولی یا رشد، خودپنداری^(۱) اجتماعی و فردی آنها ضعیف است. نکته دیگر آن که این افراد خود را نسبت به بیگانگان و فرهنگ بیگانه زبون و حقیر می‌دانند و با این نگرش نوعی

احساس کهنتری در آنها ایجاد می‌گردد که نتیجه آن خود کم بینی از یک سو و بزرگ بینی بیگانگان از سوی دیگران است.

از داده‌های تنظیم شده در جداول دیگر بر می‌آید که:

نتیجه اقتباس شده از این تحقیق، فرضیه، مبنی بر «بین در معرض بودن تبلیغات و وسایل ارتباط جمعی بیگانگان» استانهای همجوار» و پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی فرد تفاوت معنی دار وجود دارد». در راستای یافته‌های پژوهشهای انجام شده قبلی و نظریه‌های مربوط است. نظریه فرهنگ پذیری مطرح می‌دارد که: وقتی پدیده‌های فرهنگی یک جامعه بر دیگری تحمیل می‌شود که در سایه برتری فنی و تکنولوژیک، نظامی، امکانات اقتصادی و سیاستهای توسعه طلبانه و سلطه سیاسی انجام می‌گیرد. در تحقیق حاضر نیز نشان داده است که تبلیغات سو، و انحرافی کشورهای همجوار موجب پذیرش تهاجم فرهنگی توسط افراد جامعه شده است. کینزی در تحقیقات خود که عمدتاً بر محور انحرافهای جنسی قرار داشته نتیجه گیری نموده که: محیط نامناسب و مطالعه کتب و دیدن فیلمهای مبتذل، انحرافات جنسی و نوجوانان را ایجاد می‌نماید. در واقع فرهنگ غربی نیز از راه واسطه‌هایی همچون تلویزیون و بخش فیلم‌هایی مبتذل، مجلات و کتب حاوی مطالب و تصویرهای مبتذل، مسایل خاص فرهنگی خود را به فرهنگهای دیگر منتقل می‌نماید. این روند به شکل مشخص در استانهای همجوار کشورهای همسایه مشهود است. به نوعی که در بین این استانها آمارگرایش به تهاجم فرهنگی بیش از استانهای دیگر است.

از نتیجه اکتسابی در جدول مربوطه چنین استنباط می‌شود که:

حضور به موقع و مناسب والدین برای پرورش صحیح کودکان و نوجوانان، بدین معنی که همراه یکدیگر زندگی کنند؛ به عنوان یک اصل عمده پذیرفته شده است. در مقابل، وقتی که والدین به هر دلیلی، مدت مدیدی دور از خانواده هستند و نظارتی بر

کودکان خود ندارند؛ احتمال بروز رفتارهای نابهنجار در این کودکان افزایش می‌یابد. این نکته به عنوان یکی از فرضیه‌های پژوهش پذیرفته شده که: «بین دور بودن والدین یا سرپرست از خانواده فرد و پذیرش تهاجم فرهنگی به وسیله فرد تفاوت معنی‌دار وجود دارد». یافته‌های پژوهشی حاکی از آن است که این فرضیه تأیید شده است. این نتیجه‌گیری با پژوهشهای روانشناختی که قبلاً انجام گرفته مطابقت و همسویی دارد.

تحقیق گلوکها « نتیجه‌گیری نموده که ۶۰٪ از بزهکاران در برابر ۳۴٪ در غیر بزهکاران از خانواده‌هایی بوده‌اند که بنا به هر علتی، والدین غیبت داشته‌اند. همینطور قرچه داغی، مهدی «۱۳۶۹» نتیجه‌گیری داشته است که یک عامل عمده در بزهکاری نوجوانان، عدم حضور والدین است. ناظر، «۱۳۶۷»، بزهکاری نوجوانان را به عدم محبت به این افراد نسبت داده که در اثر نبود مادر ایجاد شده است در هر حال تحقیقات و پژوهشهای مطرح شده، عدم حضور یکی یا هر دو والدین را در ایجاد بزهکاری نوجوانان مؤثر دانسته‌اند که این یافته در پژوهش حاضر نیز به دست آمده و نتیجه آن تأیید شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مراکز جامع علوم انسانی

از دیگر نتایج چنین بر می‌آید که:

یکی از عوامل کنترل‌کننده برای گرایش فرد به سوی خلافت‌کاریهای اخلاقی، جنسی ناشی از تجرد وی است که بنا به هر دلیلی راه صحیح و مطلوب آن که تأهل و ازدواج می‌باشد، را انتخاب نکرده است. یعنی، آمار نشان می‌دهد که افراد مجرد به نسبت افراد متأهل، بسیار بیشتر به کارهای خلاف اخلاقی و انحرافات جنسی تمایل دارند. طبق این یافته کلی، فرضیه تحقیق عبارت است از «بین وضعیت تأهل افراد و پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی فرد تفاوت معنی‌دار وجود دارد».

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که این فرضیه به اثبات رسیده است. بررسی‌های

مربوط به پیشینه تحقیق نشان می‌دهد که این یافته با یافته‌های پژوهشهای قبلی مطابقت و همسویی دارد. کینزی محقق آمریکایی که عمده کار تحقیقی او در خصوص انحرافات جنسی بوده به این نتیجه رسیده که؛ یکی از علل عمده و تعیین کننده این انحرافات عدم دسترسی به جنس مخالف می‌باشد. از این نتیجه می‌توان تجرد یا عدم تأهل افراد را استنباط نمود.

یافته‌های بعدی نشان دهنده این است که:

رفتار پرخاشگرانه و سلطه جویانه و الدین زمینه آماده‌ای را برای ایجاد بزهکاری ایجاد می‌نماید. این مسأله در فرضیات تحقیق تحت عنوان «بین رفتارهای سلطه جویانه والدین و پذیرش تهاجم فرهنگی از سوی فرد تفاوت معنی دار وجود دارد» در نظر گرفته شده است نتیجه تحقیق حاضر نشان می‌دهد که بر اساس یافته‌های تحقیق، این فرضیه مورد تأیید قرار گرفته است. این یافته با یافته‌های تحقیقات قبلی همسویی دارد.

به نظر روانشناسان و کارشناسان آمریکایی ریشه اصلی جنایات و خشونتها در کودکان و نوجوانان، اعمال خشونت آمیز و تنبیهات بدنی آنهاست و این مسأله باعث ایجاد عقده‌های روانی در آنها می‌شود که بالاخره رفتارهای انحرافی را ایجاد می‌نماید. احدی و محسنی «۱۳۷۰»، مینا ناظر «۱۳۶۷» مطرح می‌دارد که زورگویی، خودخواهی و حکومت مطلق از سوی والدین باعث رفتارهای بزهکارانه در کودکانشان می‌شود. همینطور کارنین و سودانت با مطالعه نوجوانان آمریکایی و ایتالیایی نتیجه گیری کرده‌اند که نوجوانانی که در خانواده‌های مستبد و سلطه گر رشد یافته‌اند، به سوی رفتارهای بزهکارانه و خلافتکاری گرایش می‌یابند.

مقایسه نتیجه این تحقیقات و نظریه‌ها با نتیجه تحقیق حاضر نشان می‌دهد که یافته

تحقیق حاضر با یافته‌های تحقیقات قبلی همسویی و همبستگی دارد.

نتیجه به دست آمده از جدول مربوطه نشان می‌دهد که:

بیش از ۴۳ درصد آزمودنیها امکانات موجود برای گذران اوقات فراغت خود را در حد کم و هیچ دانسته‌اند و اگر به این مقدار، عده‌ای هم که این میزان را متوسط قلمداد نموده‌اند اضافه شود این نسبت به نزدیک ۸۰ درصد می‌رسد. یعنی به نظر آزمودنیها که عمدتاً بزهکاران و خلافکاران جامعه هستند و یا به مفاسد اجتماعی روی آورده‌اند عدم وجود امکانات لازم برای گذران اوقات فراغت یک عامل عمده برای روی آوردن به این مفاسد است. در واقع بدین ترتیب می‌توان نتیجه‌گیری کرد که: هر چه امکانات لازم برای گذران اوقات فراغت کمتر باشد یا دسترسی به آن ممکن نباشد میزان روی آوردن به مفاسد اجتماعی افزایش می‌یابد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی

پیشنهادات کاربردی برای اقشار مختلف بسیج

نقش بسیج در مقابله با تهاجم فرهنگی غرب

مقدمه: فراهم آوردن زمینه‌های مناسب جهت حضور بسیج در این صحنه

الف - تمهیدات مسؤولین و نهادها

۱- ایجاد وحدت رویه و انسجام بیش از ۲۱ نهاد و دستگاه مختلف فرهنگی در یک برنامه هماهنگ مقابله.

۲- احیای بسیجی و تفکر بسیجی در همه ابعاد و ایجاد زمینه مناسب جهت حضور مقتدرانه و با اهت سابق بسیجی.

۳- ایجاد پشتوانه‌های قانونی کافی برای حضور گسترده بسیجیان در صحنه‌های مختلف فرهنگی و حذف اصلاح مقررات معارض با آن.

۴- ورود بسیج در قالب همکاریهای مؤثر در توسعه فرهنگی کشور و همکاری در برنامه‌های اقتصادی، امدادی، تربیتی، ورزشی و درمانی ملت.

ب - تمهیدات بسیج

تقویت کیفی و کمی بسیج و ایجاد قابلیت‌های لازمه برای اجرای نقش مسئولیت‌های واگذاری در این جبهه فرهنگی.

حفظ و صیانت بسیج از اثرپذیری این تهاجم و الگو وار شدن عملی بسیج در این جبهه حساس تأمین بسیج متناسب با شأن اجتماعی آن.

راه کارهای عملی بسیج در محیطها و اقشار مختلف جامعه «مدارس، اصناف، ادارات و کارخانجات و اماکن عمومی» در این مقاله.

الف - پیشنهادات عمومی

۱- ایجاد و تقویت رده‌های بسیج در کلیه محیطها و اقشار فوق الذکر.

- ۲- شرکت فعال در احیاء مساجد و غنی ساختن مراسم ها و هیأت و جلسات مذهبی.
- ۳- احیاء اجرای گسترده فریضه امر به معروف و نهی از منکر در کلیه اقشار و محیطها.
- ۴- مقابله با «میدان داری» افراد خود باخته و تسلیم فرهنگ بیگانه در صحنه های فرهنگ و هنر کشور بوسیله دولت و توانمندی های بسیج و حضور و قبول مسئولیتشان در این میدان.
- ۵- ایجاد تشکل های فرهنگی و مجهز شدن به ابزار لازمه این امر مثل رادیو بسیج و روزنامه و سایر موارد انتشارات و تبلیغات.
- ۶- کمک در امر برنامه ریزی اوقات فراغت جوانان و نوجوانان جامعه و ایجاد جاذبه های قوی برای این دو قشر.
- ۷- کمک در امور کنترل و اصلاح مراکز فرهنگی و هنری و آموزشی، تربیتی و اقتصادی کشور با مراجع ذیربط.
- ۸- حضور خیل منسجم بسیجیان در اماکن عمومی به منظور رفع آلودگی از چهره آلوده این اماکن و اجرای انضباط عمومی جامعه.
- ۹- ایجاد کلاسهای مختلف آموزش قرآنی در کلیه رده های بسیج به منظور استعانت و تملک به فرهنگ غنی قرآنی در مقابله با این فرهنگ منحط.
- ۱۰- کمک به پژوهشهای فرهنگی منجمله الگوسازی، پوشش، مصرف، هنرهای ملی، سنتی و شناسایی نیازهای فرهنگی جامعه با مراکز ذیربط و هدایت و بهره گیری از پایان نامه دانشجویان بسیجی در پژوهشهای فرهنگی مورد نیاز.
- ۱۱- ایجاد شبکه های بیدار فرهنگی به منظور شناسایی عناصر و جریانات منحرف فرهنگی و تهیه شناسنامه مراکز فرهنگی هر محیط.

ب- پیشنهادات خاص هر قشر و محیط مربوطه

۱- مدارس

نقشی که بسیج مدارس در مقابله با تهاجم فرهنگی غرب ایفا نماید.

ایجاد و تقویت بسیج در کلیه مدارس و مراکز آموزشی کشور.

تشکیل شناسنامه فرهنگی به منظور ارتباط بسیج با معلمان و مربیان پرورشی و اولیاء دانش آموزان در جهت کمک به رشد و هدایت و اصلاح زمینه‌های انحراف دانش آموزان.

برگزاری جلسات و گردهمایی‌ها با دانش آموزان، معلمان و احیاناً اولیاء نسبت به تبادل اطلاعات فرهنگی و حل معضلات و بحرانهای فرهنگی.

سالم سازی فضاهای آموزشی با حضور فعال و همچنین تربیت کادرهای بسیج بالاخص در علوم انسانی به منظور رفع نیازهای آموزشی کشور.

همکاری با حراست آموزش و پرورش به منظور کشف توطئه‌های فرهنگی سازمان یافته و عوامل ترویج فرهنگ فاسد غرب در مدارس.

همکاری با بخشهای پژوهشی آموزش و پرورش جهت بررسی و ریشه‌یابی مشکلات فرهنگی و یافتن شیوه‌های مناسب جهت مقابله با آنها.

۲- اماکن عمومی

۱- احیاء امر به معروف و نهی از منکر در اماکن عمومی با شیوه‌های مناسب و ارائه الگوی رفتاری با عمل خود.

۲- سالم سازی اماکن عمومی با حضور منسجم و برنامه‌ریزی شده و نمایش واقعی از هوشیاری و موقع شناسی و میدان‌داری مؤمنین در اینگونه اماکن و همچنین کمک در امر کنترل و نظارت بر آنها.

۳- تقویت بسیج مساجد، محلات و اماکن عمومی و غنی ساختن بار فرهنگی،

تربیتی مراسم‌ها و هیأت مذهبی و جذب جوانان مستعد ایجاد تعهد و حساسیت بیشتر نسبت به مسائل انقلاب و توطئه‌های فرهنگی.

۴- تعظیم شعائر اسلامی در اماکن عمومی و پاکسازی جامعه اسلامی از نقش‌ها، شعارها و تبلیغات غیر اسلامی که زمینه ساز ورود فرهنگ غربی است و مزین نمودن آنها با یاد و کلام خدا و پیامهای انقلاب.

۵- شرکت فعال در توسعه ظرفیتهای مراکز فرهنگی، ورزشی، تفریحی، تورهای سیاحتی و زیارتی، کتابخانه‌ها و قبول مسئولیت متعهد و متخصص در اداره اینگونه عرصه‌ها.

۳- اصناف و ادارات

۱- حضور متشکل و مقتدرانه بسیج در اصناف به منظور اجرای فریضه امر به معروف و نهی از منکر، کمک در امر نظارت و بازرسی و حتی الامکان حضور و قبول مسئولیت در مراکز تولید و عرضه فرآورده‌های فرهنگی با مراکز ذیربط.

۲- همکاری در امر شناسایی واحدهای صنفی مروج فرهنگ منحط غرب و باندهای احتکار انحصارگران زراندوز فساد مالی و اخلاق.

۳- همکاری با گزینش‌ها و همچنین شناسایی عوامل ضدانقلاب و فاسد در ادارات و اصناف با هماهنگی دستگاههای ذیربط.

۴- افزایش مهارتها و قابلیت‌های لازم در بسیجیان شاغل در ادارات و اصناف به عنوان منبع مناسب تأمین نیروهای لازم جهت تصدی مشاغل و مسئولیتهای مختلف اجرایی.

۵- همکاری در امر برگزاری گردهمائی‌هایی از کارکنان و کارمندان و کارگران در جهت تبادل اطلاعات فرهنگی و افزایش آگاهی نسبت به شیوه‌های تهاجم فرهنگی غرب و همچنین افزایش تعهد و وجدان کار و برنامه‌های تشویق و تنبیهی.

در پایان یاد آوری می‌شود، نویسندگان، محققان (مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری) می‌توانند، جهت مراحل بعدی این تحقیق به سازمان تحقیقات بسیج مراجعه نمایند.